TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phân cấp, phân quyền và phân định thẩm quyền trong lĩnh vực nội vụ

06:15 05/09/2025

Vụ Pháp chế (Bộ Nội vụ) thông tin về một số nội dung cụ thể về phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền và thủ tục hành chính của chính quyền cấp xã trong lĩnh vực nội vụ.

Cán bộ làm việc tại Trung tâm Phục vụ hành chính công phường Đống Đa, Hà Nội. (Ảnh Thế Đại)

Phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực nội vụ

Vụ Pháp chế (Bộ Nội vụ) cho biết, nội dung về phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực nội vụ được quy định cụ thể tại một số văn bản dưới đây.

Thứ nhất là Nghị định số 128/2025/NĐ-CP của Chính phủ quy định về phân quyền, phân cấp trong quản lý nhà nước lĩnh vực nội vụ, ban hành ngày 11/6/2025 và có hiệu lực từ ngày 1/7/2025.

Nghị định gồm 3 chương, 16 điều quy định phân quyền, phân cấp 53 nhiệm vụ theo các lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Nội vụ. Trong đó có:

44 nhiệm vụ phân quyền, phân cấp giữa cơ quan trung ương và chính quyền cấp tỉnh (Chính phủ giao Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: 3; Thủ tướng Chính phủ giao Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: 3; Bộ trưởng, Bộ Nội vụ cho Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: 13; Bộ trưởng, Bộ Nội vụ cho Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: 17; Bộ Nội vụ giao Sở Nội vụ: 3).

5 nhiệm vụ phân quyền, phân cấp cho cấp xã (Bộ trưởng, Bộ Nội vụ cho Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã: 1; Chính quyền địa phương (Sở Nội vụ) cho Ủy ban nhân dân cấp xã: 4). Các nhiệm vụ này tập trung về các lĩnh vực: Người có công với cách mạng (1); an toàn, vệ sinh lao động (3); người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng (1).

Thứ hai là Nghị định số 152/2025/NĐ-CP quy định về phân cấp, phân quyền trong lĩnh vực thi đua, khen thưởng; quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng ban hành ngày 14/6/2025 và có hiệu lực từ ngày 1/7/2025.

Theo đó, có 16 nhiệm vụ được phân quyền, phân cấp, trong có 8 nhiệm vụ được phân quyền từ Chính phủ cho Thủ tướng Chính phủ; 8 nhiệm vụ được phân cấp từ Chính phủ cho Bộ, ban, ngành, tỉnh thực hiện.

Với chính quyền cấp xã, Nghị định số 152/2025/NĐ-CP không quy định phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền cho chính quyền địa phương cấp xã.

Thứ ba là Thông tư số 09/2025/TT-BNV của Bộ Nội vụ quy định về phân định thẩm quyền và phân cấp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước trong lĩnh vực nội vụ ban hành ngày 18/6/2025 và có hiệu lực từ ngày 1/7/2025 (sau đây gọi tắt là Thông tư số 09/2025).

Thông tư này quy định 9 nhiệm vụ phân cấp lĩnh vực an toàn, vệ sinh lao động từ Bộ về Sở Nội vụ thực hiện: tổ chức tiếp nhận, xử lý hồ sơ đăng ký kiểm tra chất lượng sản phẩm, hàng hóa nhập khẩu đối với 9 loại sản phẩm, hàng hóa có khả năng gây mất an toàn.

Trụ sở Bộ Nội vụ. (Ảnh Moha)

Phân định thẩm quyền về lĩnh vực nội vụ

Cũng theo Vụ Pháp chế, nội dung phân định thẩm quyền về lĩnh vực nội vụ tập trung trong 2 văn bản.

Trước hết là Nghị định số 129/2025/NĐ-CP quy định về phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 2 cấp trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Nội vụ ban hành ngày 11/6/2025 và có hiệu lực từ ngày 1/7/2025.

Nghị định gồm 8 Chương, 81 điều quy định phân định thẩm quyền 161 nhiệm vụ, thẩm quyền liên quan đến bỏ chính quyền cấp huyện. Trong đó: 32 nhiệm vụ, thẩm quyền chuyển từ cấp huyện lên cấp tỉnh; 60 nhiệm vụ, thẩm quyền chuyển từ cấp huyện xuống cấp xã thực hiện theo từng lĩnh vực quản lý nhà nước như: Người có công với cách mạng; Việc làm, an toàn lao động; Tổ chức phi chính phủ; Thi đua, khen thưởng; Tiền lương, bảo hiểm xã hội

Bên cạnh đó là Thông tư số 09/2025/TT-BNV. Thông tư này quy định 17 nhiệm vụ phân định thẩm quyền trong các lĩnh vực cụ thể: Thi đua, khen thưởng; Tổ chức phi chính phủ; Việc làm; Người có công với cách mạng.

Áp lực lớn trong thực thi tại chính quyền cấp xã

Vụ Pháp chế (Bộ Nội vụ) khuyến nghị, các nhiệm vụ, quyền hạn phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền trong lĩnh vực nội vụ mặc dù là tối đa, đủ rõ, khả thi để thực hiện nhưng số lượng rất lớn trong bối cảnh các bộ đều có văn bản phân cấp, phân quyền và phân định thẩm quyền (29 Nghị định) nên áp lực thực thi tại chính quyền cấp xã là rất lớn. Điều này đòi hỏi sự nghiên cứu văn bản

quy phạm pháp luật thấu đáo, sự vận dụng linh hoạt từ thực tiễn giải quyết của chính quyền cấp xã và sự hỗ trợ kịp thời từ các bộ hoạch định chính sách.

Đơn vị này cũng đề nghị cấp xã cần quy định, công bố và niêm yết công khai (tại trụ sở xã, trung tâm phục vụ hành chính công cấp xã) về trình tự, thủ tục thực hiện mỗi nhiệm vụ bảo đảm giải quyết thủ tục hành chính sau phân cấp, phân quyền được thông suốt.

Cùng với đó, chú trọng từ thực tiễn giải quyết để đơn giản hóa, cắt giảm các thành phần hồ sơ giấy tờ và thời hạn giải quyết thủ tục hành chính nhất có thể, thí dụ lược bỏ các yêu cầu về bản giấy của sơ yếu lý lịch, lý lịch tư pháp, bản sao chứng thực.

Song song với đó là tập trung nhân lực chuyên môn theo lĩnh vực để xử lý: bảo đảm thời gian giải quyết nhanh, gọn, "được việc" cho người dân, doanh nghiệp (chú trọng cải thiện giảm thời gian giải quyết các bước của mỗi thủ tục hành chính).

Ngoài ra, nếu có vướng mắc trong thực hiện nhiệm vụ phân cấp, phân quyền và phân định thẩm quyền , đề nghị trao đổi trực tiếp với đại diện các Vụ/Cục thuộc Bộ Nội vụ để kịp thời tư vấn giải đáp, hỗ trợ.

Mô hình chính quyền địa phương 2 cấp được chính thức triển khai trên toàn quốc từ ngày 1/7/2025.

Về tình hình triển khai thực hiện và vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, Nghị quyết 268/NQ-CP của Chính phủ cho biết, từ ngày 1/6 đến 23/8, Chính phủ đã ban hành 112 Nghị định, Nghị quyết quy phạm pháp luật (tính riêng từ ngày 1 đến 23/8/2025, Chính phủ đã ban hành 16 Nghị định) cùng nhiều văn bản hướng dẫn, tập trung vào các lĩnh vực then chốt như quốc phòng, thanh tra, môi trường, tài chính, giáo dục, khoa học, công nghệ, tổ chức bộ máy, chế độ công vụ... tạo hành lang pháp lý đầy đủ, đồng bộ cho mô hình mới. Đây là cơ sở quan trọng để các địa phương thống nhất triển khai, bảo đảm tính hợp pháp, hợp hiến và hiệu lực quản lý nhà nước.

Về tổ chức bộ máy, các địa phương đã cơ bản hoàn thành việc sắp xếp, kiện toàn với 465 cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, 9.916 phòng chuyên môn cấp xã được thành lập, đi vào hoạt động ổn định. Cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ nhiệm vụ được rà soát, bổ sung; nhiều xã, phường được trang bị thêm trụ sở, phương tiện làm việc, đáp ứng yêu cầu quản lý, điều hành tại cơ sở.

Theo báo Nhân Dân